

Statul lasă din nou garda jos și dă derogare pe viața beneficiarilor din azile

Centrul de Resurse Juridice (CRJ) , organizație neguvernamentală de apărare a drepturilor omului, care din anul 2003 monitorizează inopinat centrele destinate persoanelor cu dizabilități (minori, adulți și vârstnici), sesizează instanțele de judecată și organele de urmărire penală, și formulează propuneri legislative, **își manifestă îngrijorarea că prin modificările de relaxare a cerințelor legale pentru licențierea centrelor rezidențiale pentru persoanele cu dizabilități sau pentru persoanele în vârstă**, Guvernul României poate contribui la punerea în pericol a sănătății, vieții și integrității unora dintre cei mai vulnerabili cetățeni ai țării.

La un an de la "scandalul azilelor groazei" din Ilfov și, mai ales, Mureș, când zeci de ambulanțe și medici au întâmpinat dificultăți reale în evacuarea de urgență din subsolul unei pensiuni din Bărdești a mai multor persoane cu dificultăți grave de mobilitate, situația pare neschimbată; Mai mult, constatăm cu îngrijorarea relaxarea chiar de către guvernanți a normelor pentru protecția împotriva incendiilor și evacuare în caz de accidente. Constatăm, totodată, nu doar continuarea permițerii funcționării fără licență a serviciilor sociale rezidențiale cu diferite coduri CAEN de tip pensiune, hotel sau închiere de pat hotelier cu ziua, ci și intenția guvernanților de a reglementa o astfel de situație, astfel încât furnizorii de servicii sociale sau medicale în astfel de stabilimente să fie excluși cu totul de la eventuale controale, guvernamentale sau independente, cu privire la respectarea unor standarde minime în funcționare. În loc să întărim prevenirea situațiilor de natură a pune în pericol viața persoanelor cu dizabilități și a vârstnicilor – relaxăm normele.

Așa se facem că, în prezent:

1. În România sunt mii de furnizori de servicii sociale și socio-medicale privați și publici în care sunt cazate persoane cu dizabilități de diferite vârste, inclusiv vârstnici. Nu există informații publice și corecte cu privire la calitatea serviciilor furnizate, numărul rezidenților din fiecare centru, numărul celor decedați și cauzele deceselor, și specializarea personalului angajat diferă de la un centru la altul.
2. Vizitele de monitorizare, rapoartele și răspunsurile autorităților responsabile – ne-au demonstrat că încă există servicii sociale și socio-medicale care funcționează într-o zonă de aparentă legalitate chiar dacă au fost controlate de reprezentanții statului în 2003 sau recent la solicitările CRJ. Un exemplu în acest sens în constituie [PSIHOSAN SRL](#) din Ungheni, județul Mureș. În aceeași clădire, o adevărată fortăreață, funcționează atât un spital de psihiatrie, cât și un centru

rezidențial pentru persoane vârstnice. Când este controlat de autoritățile de control în sănătate publică, patronul răspunde că e furnizor de servicii sociale. Invers, la controalele agenției de inspecție socială, răspunsul este că e furnizor de servicii medicale. Cu privire la această instituție, CRJ a atras public atenția, în raportul său, arătând că *prin raportare la serviciile efectiv oferite, acest complex funcționează dincolo de prevederile legale specifice, nefiind acreditat nici ca unitate medicală, nici ca centru, fiind necesară, prin urmare, clarificarea urgentă a statului unității vizitate*. A se vedea, detaliat, [Raport de monitorizare](#), [Răspuns Ministerul Sănătății](#), [Răspuns Agenția Națională pentru Prestații și Inspecție Socială](#).

3. Un alt exemplu din același județ – Menheart – de această dată un furnizor de servicii sociale din zona organizațiilor nonprofit dar unde calitatea serviciilor este la limita fină a legalității – spații insalubre, personal de specialitate absent, hrană inadecvată și insuficientă, rezidenți care plâng că nu știu cum au ajuns în centrul respectiv, decese care ridică suspiciuni fără a exista documente care să indice o cercetare adecvată. Furnizorul a fost controlat de agențiile de control la solicitarea CRJ și beneficiază inclusiv de subvenții consistente din fonduri publice. [Răspuns Agenția Județeană pentru Plăți și Inspecție Socială](#), [Contestație](#), [Răspuns Agenția Națională pentru Prestații și Inspecție Socială](#), [Răspuns Ministerul Muncii](#).

Luând în considerare informațiile apărute în spațiul public - CRJ solicită celor doi miniștri, ai sănătății și ai muncii și solidarității sociale,

- **dispunerea de controale tematice pentru** a se afla dacă situații de genul celei constatăte de CRJ la Ungheni sunt replicate și în alte locații în țară sau sunt singulare, prin verificarea tuturor entităților care au declarat coduri CAEN specifice serviciilor medicale, respectiv sociale, pensiuni, hoteluri, paturi închiriate cu ziua;
- verificarea **modului în care în prezent este realizată protecția împotriva incendiilor**, care sunt mijloacele concrete de evacuare în caz de calamități naturale sau accidente și mijloacele prin care rezidenții pot fi evacuați și ajutați de urgență;
- precizarea costurilor necesare implementării măsurilor de protecția împotriva incendiilor și evacuare în cazul unor accidente – și studierea posibilității acordării unor împrumuturi care să conducă la creșterea siguranței rezidenților cu dizabilități sau vârstnici cazați în aceste stabilimente.
- Publicarea de urgență a tuturor informațiilor referitoare la aceste aspecte.

În sfârșit, reiterăm importanța încurajării posibilității efectuării de vizite de monitorizare inopinate de către organizații de profil din materia protecției drepturilor omului și adoptarea unor norme care să susțină funcționarea și funcționarea mecanismelor de monitorizare independentă.

Centrul de Resurse Juridice își reafirmă angajamentul de a monitoriza și semnala orice nereguli care pot afecta siguranța și drepturile persoanelor vulnerabile, solicitând autorităților să adopte măsuri prompte și adecvate pentru protecția acestora.

Pentru informații: Georgiana Pascu, manager de program, Centrul de Resurse Juridice, georgiana.pascu@crj.ro, tel. 0729 881 159